Pamja e Pjesëmarrësve në

Prezantuesi/ja

Zgjidhni gjuhën që preferoni

ETF Working together Learning for life

Aftësitë & Mësimi Dixhital

Rikonceptimi i Aftësive & i Mësimit Dixhital në vendet e Europës Juglindore dhe Turqi

Një perspektivë më e gjerë rajonale dhe shembuj nga vendet

ETF Working together Learning for life

European Training Foundation

17 Qershor 2020

Mirësevini

- Ndikimi i CoVid19-ës tek mbylljet e shkollave është i pashembullt në histori
- Rikonceptimi i aftësive dhe i mësimit dixhital për të përmirësuar reziliencën e sistemeve të A&T dhe për të krijuar një lloj të ri mësimi
- ETF-i në qasjen e vet strategjike lidh aftësitë dhe sigurimin e kompetencave me përdorimin e metodave dixhitale inovative të të mësimdhënies dhe mësimit
- Bashkëpunimi rajonal është një mundësi e mirë

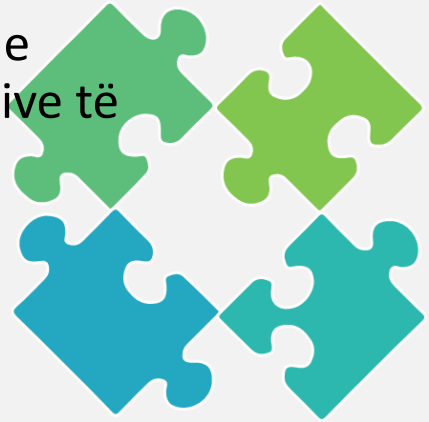

Përtej Emergjencës CoVid19

Sot

- **Monitorimi i ETF i Mësimit Dixhital në Distancë në kushtet e COVID-19**
  Alessandro Brolpito, European Training Foundation
- **Aftësitë dixhitale në Ballkanin Perëndimor – Nevojat dhe sfidat që kemi përpara**
  Pranvera Kastrati, Këshilli Rajonal i Bashkëpunimit (RCC)
- **Sistemet e analizimit të nevojave dhe aftësitë dixhitale për edukatorët në rajonin e Europës Juglindore**
  Tina Saric, Nisma për Reformën në Arsim e Europës Juglindore (ERI SEE)
- **Një rast studimi: mbështetja e aftësive akademike dhe psikosociale të studentëve përmes arsimit në distancë**
  Eren Suna, Ministria e Arsimit Kombëtar, Turqi

CoVid19 - Monitorimi i Mësimit Dixhital në Distancë në Vendet e Europës Juglindore dhe Turqi

Alessandro Brolpito
European Training Foundation, Torino

Monitorimi i ETF-së - Mësimi Dixhital në Distancë në Vendet e Europës Juglindore dhe Turqi

Metodologjia
- Hulumtim dytësor
- Intervista të gjysmë-strukturuara

Kur
- Gjatë lockdown-it
- 20 Prill deri në 13 Maj

Shënim: llogaritje e përkohshme e përgjigjjes së vendeve të Europës Juglindore dhe Turqisë

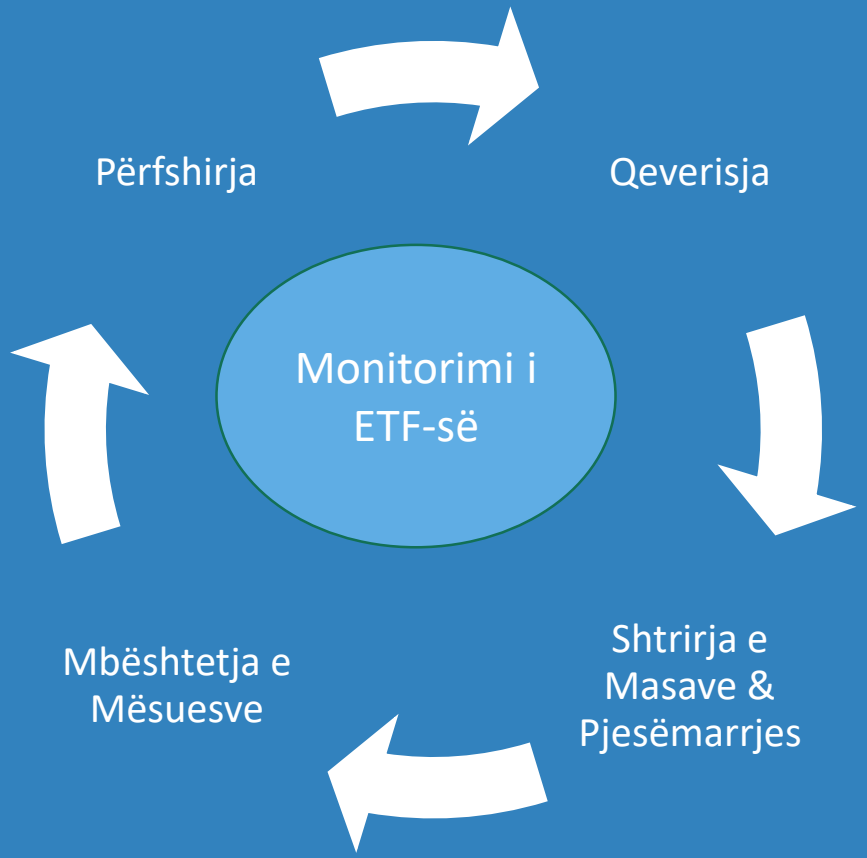

Mësimi Dixhital në Distancë në Vendet e Europës Juglindore dhe Turqi- *si*

Mësimi Dixhital dhe Online

Mësimdhënia në distancë

Klasa Virtuale
Mësime pamore

Ms Teams, G-Suite Moodle, SMART TV, Edmodo

Platforma Online & Rrjet
(video, mjete, media sociale)

Skype, G-suite, ZOOM,

LMS, Facebook
Viber , WhatsApp

Transmetime TV/Radio - Streaming
(TV normale, radio - drejtëpërdrejtë ose të rregjistruara)

Arritje

- **Shpejtësi mbresëlënëse në vendosjen e MDD-së si zgjidhje e përbashkët**
  Rol kryesor i shtetit për të vendosur, informuar, koordinuar, motivuar dhe mundësuar

- **Në të gjitha vendet MDD-ja u përdor di gërshetim zgjidhjesh**
  Qëllime, nivele ndërveprimi, metoda të ndryshme, të sinkronizuara e të pasinkronizuara

- **Shumë vende raportojnë se shumica/e gjithë kurrikula është online**

- **Vendet që kishin që më parë njohuri rreth mësimit dixhital, patën përfitime nga kjo**

Sfida

- **Një kohë (ri-)veprimi, monitorim i kufizuar i përmbajtjes dhe pjesëmarrjes**
  Rreziku që sigurimi i MDD-së të mbesë i shtyrë nga oferta

- **Arsimi dhe aftësimi profesional përbëjnë një përparësi më të ulët dhe janë më pak të përgatitur për MDD-në, sidomos për mësimin në vendet e punës**
  Mungesë tekstesh shkollore dhe software-sh udhëzues dhe për mësimin në vendet e punës

- **Përfshirja është shqetësim: hendeku dixhital thellon pabarazinë egzistuese**
  Mungesa e lidhjes së internetit dhe aksesit ndaj aparaturave të përshtatshme godet nxënësit më të cënueshëm dhe zonat më të largëta

- **Mësimi në distancë rrit rrezikun e braktisjes së studimeve për nxënësit më të cënueshëm**

Sfida

- **Aftësia e mësuesve të ofrojnë mësim në distancë online**
  Shihet si detyrim, megjithatë dallohet edhe një ndryshim drejt një qëndrimi pozitiv dhe mundësues

- **Pak vende kanë realizuar vlerësimin në distancë**
  Pak shembuj vlerësimi online, sidomos në sektorin e arsimit dhe formimit profesional për aftësitë praktike

- **Sfida të reja për mësuesit dhe nxënësit, përtej teknologjive**
  Si të përqendrohemi online dhe të parandalojmë izolimin shoqëror dhe ankthin?
- *MDD-ja rrit kërkesat ndaj mësuesve, nxënësve dhe familjeve të tyre.*

Mesazhe thelbësore

Kriza e CoVID19-ës ka nxjerrë në pah dobësitë dhe pabarazitë e sistemeve arsimore, sidomos në sektorin e arsimit dhe formimit profesional.

- **Rezilienca e Sistemeve Arsimore është shqetësim**
  Eksploroni modele fleksibël dhe hibride për mësimdhënien dhe mësimin, për shembull, qasje modulare, qasje të përziera dhe ndërkëmbim.

- **Aspirata për strategji ambicioze të arsimit dixhital**
  Përzierja (blending) bëhet 'normalitetit' i ri, rritje e MDD-së për arsimin dhe formimin profesional

- **Analiza e nevojave të aftësive (dixhitale) dhe sigurimi i mësimit dixhital**
  Jo vetëm në distancë, por edhe në klasa, për mësuesit, studentët dhe familjet

- **Bashkëpunimi rajonal një mundësi për të përmirësuar përgjigjjen e vendit**

PYETJE&PËRGJIGJJE

Drejtojani pyetjet tuaja

Alessandro Brolpito - ETF

Aftësitë dixhitale në Ballkanin Perëndimor – Nevojat dhe sfidat që kemi përpara

Pranvera Kastrati
Këshilli Rajonal i Bashkëpunimit, Sarajevë

Aftësitë dixhitale në Ballkanin Perëndimor - Nevojat dhe sfidat që kemi përpara

Pranvera Kastrati

Eksperte Senior në fushën e Lidhjes Ekonomike & Dixhitale

Këshilli Rajonal i Bashkëpunimit

Webinar online i ETF, 17 Qershor 2020

Ballkani Perëndimor duhet të përpiqet më shumë dhe ti përshtasë politikat e aftësive dixhitale në përgjigjje të teknologjive në zhvillim për të mirën e të gjithëve

Aftësitë dixhitale në Ballkanin Perëndimor
Vlerësime të bazuara në prova & perceptime

- OECD: 2/3 e individëve në BP nuk zotërojnë aftësitë e nevojshme për të lundruar në hapësirat dixhitale; 1/5 kanë përdorur internetin për tu lidhur me autoritetet publike në vitin 2019;
- Perceptimi publik BB 2020: shërbimet elektronike- 3% e individëve; numri i personave që nuk e përdorin Internetin 26% ↘ 17%; 69% e individëve e përdorin internetin si mjet komunikimi;
- Perceptimi i bizneseve BB 2020: 80% e menaxherëve në BP i konsiderojnë aftësitë dixhitale shumë të rëndësishme për drejtimin e bizneseve të tyre; 55% e kompanive në BP ofrojnë një lloj trajnimi;

Aftësitë dixhitale - shqetësimi përtej Ballkanit Perëndimor

- Vlerësimet e Komisionit Europjan: thuajse 90% e punëve kërkojnë aftësi të caktuara dixhitale;
- EU DESI 2020:
  - ✓ 42% e popullatës së BE-së ende nuk zotëron së paku aftësi dixhitale bazë.
  - ✓ Rreth 9.1 milionë persona punonin si specialistë ICT në BE (2018)1.6 million më shumë se 4 vite më parë;
  - ✓ 64% e vendeve të lira të punës per specialistë ICT të sipërmarrjeve të mëdha& 56% të sipërmarrjeve të vogla e të mesme ishte e vështirë të plotësoheshin (2018).
- WEF (Forumi Ekonomik Botëror) vlerëson: ndarja e re e punës mes njerëzve, makinave & algoritmeve - 133 mil. role të reja do të krijohen në nivel global brenda vitit 2022;

Ku ndodhet BP përsa i përket zhvillimit të aftësive dixhitale

- Kuadri aktual rajonal:
  - ✓ MAP REA, WG Rajonale, axhenda e re REA 2021-2024
- Kuadri i politikës strategjike kombëtare:
  - ✓ Zakonisht përmes Strategjive për Arsimin; ende nuk ka strategji të posaçme në të gjithë BP
- Nisma rajonale për shtimin e aftësive (upskilling):
  - ✓ Shkolla të shekullit 21 – me objektiv të rinjtë; UNICEF – aftësi dhe ndërgjegjësim dixhital
- Trajnime për grupe target të ofruara në BP;
- Java e EU CODE – pjesëmarrje në rritje e BP (thuajse 70,000 persona në 2018);

Axhenda REA 2021-2024

Vizioni

- qasje gjithëpërfshirëse
- politika strategjike dhe të synuara;
- masa të orientuara nga objektivat në nivel kombëtar dhe rajonal;
- partneritet publik-privat më i fortë.

Axhenda REA 2021-2024 – nisma të mundshme rajonale

- Zhvillim i strategjive të aftësive dixhitale;
- Vlerësim i nevojave për aftësi dixhitale (nga ana a ofertës dhe e kërkesës);
- Zhvillim i një Kornize të Kompetencave Dixhitale të pranuar në nivel rajonal;
- Krijim i Nismës së Aftësive Dixhitale dhe Koalicionit të Punës të BP;
- Krijim i platformës së mësimit dixhital – e adresuar sipas nevojave (start-up-e/rini, të rritur, aftësi dixhitale bazë për qytetarët, etj.);
- Adresim i sfidave specifike sipas sektorëve (arsim, ICT, shëndetësi, industri, etj).

Falemnderit!

Regional Cooperation Secretariat
Trg Bosne i Hercegovine 1/V
71000 Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Tel: +387 33 561 700
Fax: +387 33 561 701
Mob: +387 61 190 601

www:rcc.int
Twitter:@rcccint
Facebook:RegionalCooperationCouncil
YouTube:RCCSec

PYETJE&PËRGJIGJJE

Drejtojani pyetjet tuaja

Pranvera Kastrati - RCC

Sistemet e analizimit të nevojave dhe aftësitë dixhitale për edukatorët në rajonin e Europës Juglindore

Tina Šarić - Nisma për Reformën në Arsim e Europës Juglindore (ERI SEE), Beograd

SISTEMET E ANALIZIMIT TË NEVOJAVE DHE AFTËSITË DIXHITALE PËR EDUKATORËT NË RAJONIN E EUROPËS JUGLINDORE

Një perspektivë mbi mësimin dhe aftësitë dixhitale në ekonomitë e vendeve të Europës Juglindore (gjatë dhe përtej mbylljes së COVID-19-ës)

ERI SEE Education Reform Initiative of South Eastern Europe

TINA ŠARIĆ, NISMA PËR REFORMËN NË ARSIM E EUROPËS JUGLINDORE

(ERI SEE)

Pikat kryesore

- ERI SEE
- Projekti kërkimor ERI SEE – ETF – Studim mbi arsimin dhe trajnimin e mësuesve – sistemet e analizimit të nevojave në rajonin e Europës Juglindore (faza e parë)
- Projekti kërkimor ETF – ERI SEE – Nevojat e Kompetencave Dixhitale për edukatorët (faza e dytë)

ERI SEE

Nisma për Reformën në Arsim në vendet e Europës Juglindore(ERI SEE)

- Organizatë ndërkombëtare/ndërqeveritare – ministri të arsimit nga 7 vende

- Shqipëria, Bosnja e Hercegovina, Kroacia, Maqedonia e Veriut, Mali i Zi, Moldavia dhe Serbia

- Mbështet zhvillimet në arsim dhe trajnim në rajonin e Europës Juglindore

- Mundësi për bashkëpunim – përfaqësues të ministrive, agjenci kombëtare, dhoma të tregtisë, partnerë ndërkombëtarë...

- Projekte, grupe pune, takime, seminare, konferenca, studime...

Përqendrohet tek:

ARSIMI I LARTË

- Njohje e arsimit të lartë dhe sigurimi i cilësisë në arsimin e lartë (bashkëpunim me Këshillin Rajonal të Bashkëpunimit – RCC, zyrat ENIC NARIC dhe agjensitë e sigurimit të cilësisë në arsimin e lartë):
- Deklarimi i njohjes së kualifikimeve akademike në Ballkanin Perëndimor;
- Portal on-line – rregjistër i institucioneve dhe programeve të studimit të akredituara të arsimit të lartë, informacion rreth procedurave të njohjes (www.wb-qualifications.org)
- Në progres: zhvillim i një sistemi on-line për njohjen e kualifikimeve dhe bazë të dhënash për kualifikimet

ARSIMI DHE FORMIMI PROFESIONAL

- Koordinimi i Aleancës së Ballkanit Perëndimor për Mësimin e bazuar tek Puna (WBA4WBL) – Agjensitë e arsimit dhe formimit profesional dhe dhomat e tregtisë
- Zhvillim i standarteve të punësimit me bazë rajonale në sektorët e turizmit dhe të ndërtimit.
- Portali www.wba4wbl.com mbi punën dhe standartet e punësimit në Ballkanin Perëndimor.
- Eksplorimi i mundësive për standarte kualifikimi me bazë rajonale

ARSIMI I PËRGJITHSHËM

- Arsimi dhe trajnimi i mësuesve: bashkëpunim mes agjensive rajonale të trajnimit të mësuesve, zhvillim i Studimit mbi sistemet e analizimit të nevojave të mësuesve për trajnim.
- Vlerësim i jashtëm i institucioneve në arsimin e përgjithshëm: Studim mbi cilësinë e punës së vlerësuesve të jashtëm

Projekti kërkimor – Analizë e nevojave për arsimimin e mësuesve dhe programe trajnimi

- Studimi – 8 ekonomi të zonës së Nismës për Reformën në Arsim në vendet e Europës Juglindore ERI SEE:
- Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kroacia, Maqedonia e Veriut, Kosova*, Moldavia, Mali i Zi, Serbia
- Nisma për Reformën në Arsim në vendet e Europës Juglindore ERI SEE dhe ETF
- Fokusi tek:
  - SISTEMET EGZISTUESE TË ANALIZIMIT TË NEVOJAVE që përdoren për të identifikuar aftësitë që u mungojnë mësuesve
  - Përdorimi i REZULTATEVE TË ANALIZËS SË NEVOJAVE për të krijuar PROGRAMET e zhvillimit të vazhdueshëm profesional për mësuesit
  - Përdorimi i REZULTATEVE TË ANALIZËS SË NEVOJAVE për të përcaktuar PËRPARËSITË kombëtare
- Faza e parë e studimit – përqendrimi tek nevojat në përgjithësi

** Ky përkufizim nuk paragjykon pozicionet mbi statusin dhe është në linjë me UNSC 1244 dhe Opinionin e GJND-së mbi Deklaratën e Pavarësisë së Kosovës.*

Zhvillimet e vazhdueshme profesionale dhe sistemet e analizimit të nevojave në rajon

- Rëndësia e njohur e zhvillimeve të vazhdueshme profesionale për arsim cilësor
- Kornizat rregullatore
- Standartet e kompetencave për profesionin e mësuesit
- Analiza e nevojave e kryer në disa mënyra
- Analiza e nevojave në tre nivele: individual (vetëvlerësim i mësuesve), shkolle (vetëvlerësim i shkollave, vlerësim i jashtëm) dhe kombëtar (vlerësime të ministrive)
- Prioritizimi i temave të zhvillimit të vazhdueshëm profesional – qasja nga lart poshtë
- Ekipet ose koordinatorët e zhvillimit të vazhdueshëm profesional në nivel shkollash
- Katalogët e zhvillimit të vazhdueshëm profesional

Fushat e përmirësimit

- Lidhja reciproke mes standartit të kompetencave dhe vlerësimit të nevojave
- Aftësitë e ekipeve dhe koordinatorëve të zhvillimit të vazhdueshëm profesional
- Mbështetje për vetëvlerësimin e mësuesve
- Sinkronizim mes niveleve të ndryshme të identifikimit të nevojave (të mësuesve, të shkollave dhe të ministrive)
- Kanalet e komunikimit dhe analiza e të dhënave për vendosjen e përparësive
- Katalogët e zhvillimit të vazhdueshëm profesional
- Zhvillim i vazhdueshëm profesional brenda institucionit për mësuesit dhe mbështetja mes shkollave
- Kontrolli i cilësisë së zhvillimeve të vazhdueshme profesionale

Nevojat e Edukatorëve për Aftësi Dixhitale

- Kërkim i ETF – ERI SEE
- Faza e dytë – fokusi mbi nevojat për aftësi dixhitale mes edukatorëve

SUPOZIME BAZË:

- Aftësi dixhitale për mësues dhe proçese mësimore më të mira
- Zhvillim dhe përmirësim i aftësive dixhitale për edukatorët – për zhvillimet e ardhshme të sigurimit të arsimit dhe trajnimit (me ose pa COVID-19)
- Sinkronizim me mjetet dhe kornizat egzistuese (si Selfie, DigCompEdu)
- Mësuesit zotërojnë një nivel kompetencash dixhitale (këtë e provon organizimi i shpejtë i shkollave dixhitale gjatë pandemisë COVID-19)
- Egzistojnë disa programe trajnimi për mësues
- Në rajon përdoren instrumente për analizimin e nevojave

Nevojat e Edukatorëve për Aftësi Dixhitale

REZULTATE:

- Metodologji dhe mjete për:
  - Identifikimin e nevojave për aftësi dixhitale (duke ndërtuar mbi kompetencat aktuale)
  - Vlerësimi i përshtatshmërisë së ofertës së zhvillimeve të vazhdueshme profesionale lidhur me kërkesën
- Raportim mbi dhe interpretim i rezultateve në lidhje me nivelin e:
  - Aftësive dixhitale të fituara më parë
  - Aftësive dixhitale që ende nevojiten për edukatorët
  - Natyra e trajnimeve egzistuese që lidhen me zhvillimin e aftësive dixhitale
  - Natyra e nevojave për trajnim që janë identifikuar
  - Përfundime dhe rekomandime
- Fundi i planifikuar i studimit: Nëntor 2020

Falemnderit për vëmendjen tuaj!

tina.saric@erisee.org

ERI SEE Education Reform Initiative of South Eastern Europe

PYETJE&PËRGJIGJJE

Drejtojani pyetjet tuaja

Tina Šarić – ERISEE

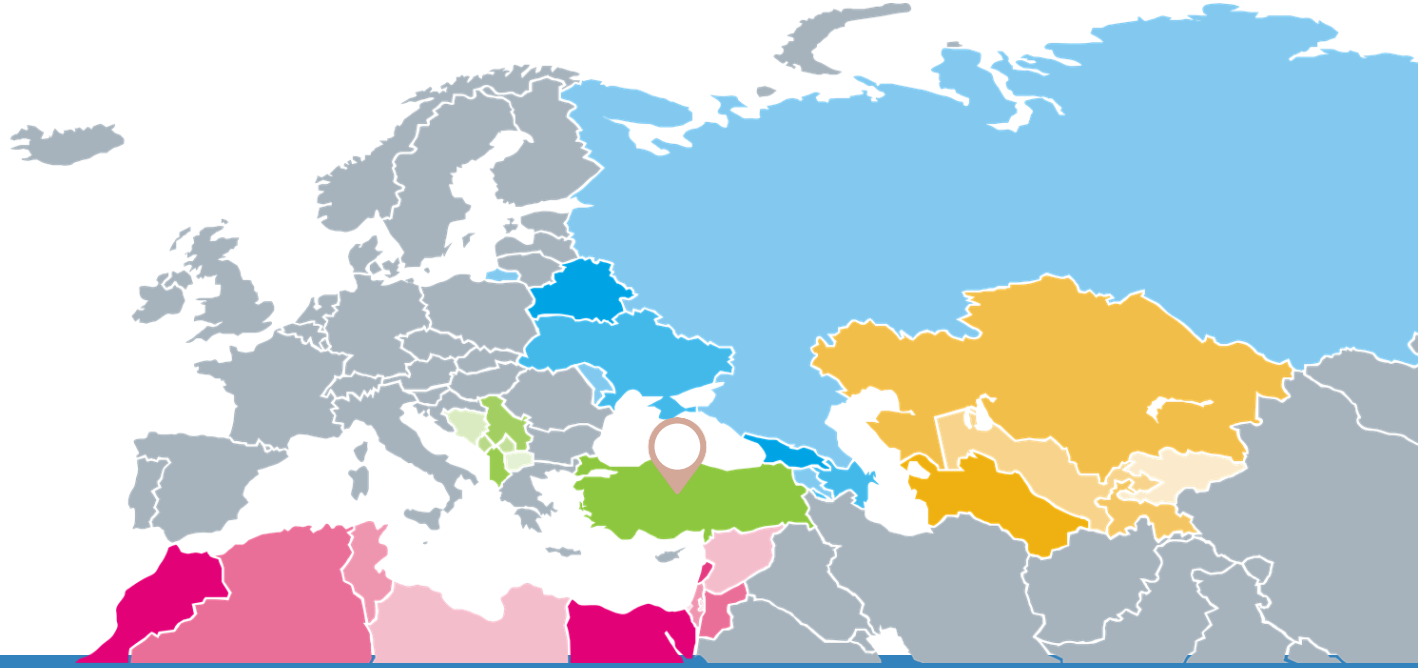

Mbështetja e Aftësive Akademike dhe Psikosociale të Studentëv e përmes Arsimit në Distancë

Eren Suna, Ministria e Arsimit Kombëtar, Ankara

Mbështetja e Aftësive Akademike dhe Psikosociale të Studentëve përmes Arsimit në Distancë

Dr. H. Eren Suna
Ministria e Arsimit Kombëtar, Republika e Turqisë
erensuna@meb.gov.tr, herensuna@gmail.com

Arsimi në Distancë në Pandeminë COVID-19

Sistemi Arsimor Turk:

> ~ 18 Milionë Studentë (Nga niveli Parashkollor tek Arsimi i Lartë)

> Arsimi në distancë përmes Rrjetit të Informatizuar të Arsimit (EBA) dhe Korporatës së Radio-Televizionit Turk (TRT) që nga data 23 Mars.

> Nisma në lidhje me përdorime specifike të arsimit në distancë gjatë pandemisë: mbështetja e aftësive akademike dhe psikosociale të studentëve

Tabela 1. Një shembull i një programi arsimor në distancë në televizionin e platformës EBA (13 Prill, 2020)

Ora	Shkolla fillore (Klasa 1 - Klasa 4)	Shkolla e Mesme (Klasa 5 - Klasa 8)	Shkolla Sekondare (Klasa 9 - Klasa 12)
09:00	Shkenca e Jetës - 1	Gjuha Turke - 5	Filologji Turke - 9
09:30	Matematikë - 1	Matematikë - 5	Matematikë - 9
10:00	Shkenca e Jetës - 2	Gjuha Turke - 6	Kulturë e Fesë dhe Njohuri mbi Etikën - 9
10:30	Matematikë - 2	Matematikë - 6	Filologji Turke - 10
11:00	Shkenca e Jetës - 3	Gjuha Turke - 7	Matematikë - 10
11:30	Shkenca - 3	Matematikë - 7	Filologji Turke - 11
12:00	Shkenca sociale - 4	Gjuha Turke - 8	Matematikë - 11
12:30	Shkenca - 4	Matematikë - 8	Filologji Turke - 12
13:00	* iYEP - Matematikë	* Gjuhë Arabe - 5	Matematikë -12
13:30	* Gjuha Turke për Përshtatje	* Gjuha Turke për Përshtatje	Orë ushtrimesh
14:00	* Info për Familjet	* Shkencat e Jetës	* Kuran-i Kerim
14:30	R Shkenca e Jetës - 1	R Turqisht - 5	* Gjuhë Arabe - 9
15:00	R Matematikë - 1	R Matematikë - 5	* Njohuri bazë mbi fenë - 9
15:30	R Shkenca e Jetës - 2	R Turqisht - 6	* Teknologji e metaleve - 10
16:00	R Matematikë - 2	R Matematikë - 6	Teknologjitë e informacionit - 11

**Kurs me zgjedhje/Kurs i Programit të Mbështetjes Akademike/Kurs Përshtatës/Kurs për Llojin e Programit*

R: Replay

Mbështetja e Aftësive Akademike të Studentëve

1. **Infrastruktura EBA**

>Përcaktimi i nevojave personale të studentëve bazuar mbi të dhëna (teste të arritjeve)
> Mbështetja e nevojshme paraqitet bazuar në nevojat përsonale*
> Materiale mësimi (video, lojra, etj.) , veprimtari (plane, lista të gjërave që duhen bërë, etj.) , dhe teste
> Çdo pjesëmarrës vlerësohet mbi bazën e nevojave, për të minimizuar boshllëqet e rezultateve dhe për të maksimizuar barazinë

Mbështetja e Aftësive Akademike të Studentëve

1. **Rishikimi i Përmbajtjes dhe Publikimi i Shembujve të Pyetjeve për Provimin e Hyrjes në Shkollën e Mesme (HSM)**
   > Përmbajtja e (HSM) është e kufizuar tek përmbajtja e rezultateve të mësimit të simestrit të parë (mësimdhënia ballë për ballë)
   > Frekuenca e pyetjeve shembuj është rritur: dy herë në muaj.*
   > Për herë të parë, zgjidhjet e pyetjeve shembuj janë futur në platformën EBA si rregjistrime video
   .

2. **Një aplikacion i kohëve të fundit “Live courses” («Kurse drejtëpërdrejtë») është realizuar për nxënësit në klasën e 8të dhe të 12të**

Mbështetja e Aftësive Akademike të Studentëve

Kurse të drejtëpërdrejta

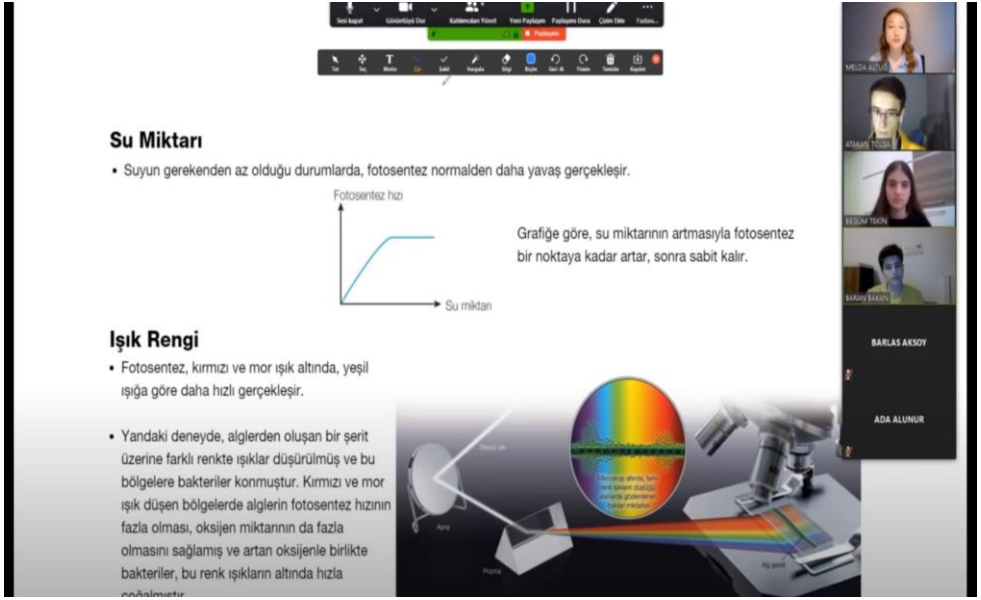

Zgjidhje për Pyetjet Shembuj

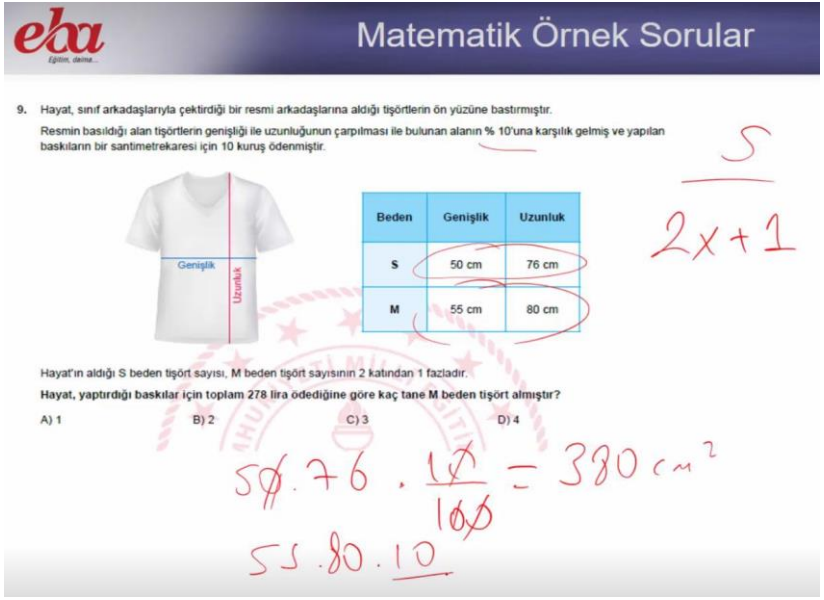

Mbështetja e Aftësive Psikosociale të Studentëve

1. **Është ndërtuar një linjë ndihme në dispozicion të të gjithë studentëve dhe prindërve**

   *> Linja mbështet mirëqënien dhe aftësitë psikosociale të studentëve dhe prindërve**

   > Thirrjeve ju përgjigjen ekspertë të shërbimeve të këshillimit psikologjik dhe arsimit të posaçëm.

2. **Udhërrëfyes psikosocialë janë zhvilluar enkas dhe shpërndarë për publikun.**

   Efektet e COVID-19, sugjerime për prindërit për të mbështetur mirëqënien e fëmijëve të tyre. Versionet: për familje, të rritur dhe të rinj.

Udhërrëfyesi Psikosocial për Familjet

SALGIN HASTALIK DÖNEMLERİNDE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIĞIMIZI KORUMAK

Aileler İçin Çocuklara Yardım Rehberi

1 DİNLEYİN

Çocuklarınız için yapabileceğiniz en iyi ve anlamlı şeylerden biri onları dinlemektir. Çocuğunuzu dinleyin, soru sormalarına izin verin ve görüşlerine saygı gösterin. Çocuklarla karşılıklı konuşmak, onlarla sohbet etmek, birlikte resim yapmak ya da oyun oynamak çocukların yaşadıkları bu zorlu süreci atlatmaları için en sağlıklı ve doğal yoldur.

2 NORMALLEŞTİRİN

Çocuklarınızın kaygı ve korku gibi yaşadıkları duyguları size anlatmalarına izin verin. Ancak onları özellikle deprem hakkında konuşmak için zorlamayın. Sadece dinleyin ve anlayış gösterin. Uygun bir zamanda, deprem sonrası yaşanan duyguların normal olduğunu anlatın.

3 RAHATLATIN

Çocukların güvende olduklarını hissetmek için sizin yardımınıza ihtiyaçları var. Her zamankinden biraz daha fazla ilgi, yakınlık ve şefkat göstererek çocukların toparlanmasına büyük katkı sağlayabilirsiniz. Çocuğunuza samimi bir şekilde onu sevdiğinizi söyleyin. Sevildiklerini ve değer verildiklerini hissettiklerinde çocuklar daha mutlu ve umutlu olurlar.

4 GÜVEN VERİN

Gerçekçi bir şekilde artık güvende olduklarına dair çocuklarınıza moral verin. Çocukların bu konudaki şüphe ve endişelerini giderin. Hem sizin hem de diğer yetişkinlerin meydana gelebilecek bir tehlikeden onları korumak için gerekli önlemleri aldığınızı hatırlatın.

5 TAKDİR EDİN

Deprem gibi zorlu olaylarda çocuklar, dikkatli ve düşünceli davranma, cesaretli olma ve umut gibi güçlü yönlerini açığa çıkarırlar. Özellikle bugünlerde çocuklarınızın çaba, kararlılık, fedakârlık ve sevgi göstermek gibi olumlu davranışlarını gördükçe, bu davranışları için onları takdir edin. Çocuklarınızı övmeniz, onları şımartmaz; tam tersine bu iyi ve olumlu davranışları yeniden yapmak için onları cesaretlendirir ve kendilerine olan güvenin artmasını sağlar.

6 OYUN OYNAYIN

Bir afet sonrasında çocuklarla birlikte eğlenceli bir şeyler yapmak ya da onlarla oyunlar oynamak size çok saçma ve anlamsız gelebilir. Ancak çocukların deprem sonrasında yeniden toparlanmaları için onlarla birlikte hoşça vakit geçirecek aktiviteler yapmak oldukça önemli ve gereklidir.

7 KORUYUN

Çocuklar için günlük rutinleri korumak çok önemlidir. Bu nedenle çocuklarınızın yemek, oyun ya da uyku saatlerinin değişmemesine mümkün olduğunca özen gösterin. Okula zamanında gitmelerini sağlayın. Okulda arkadaş ve öğretmenlerle kurulan sağlıklı ilişkiler, önemli bir sosyal destek sağlar ve çocukların daha kolay toparlanmasına yardım eder.

8 İHMAL ETMEYİN

Deprem sonrasında öncelikle sizin toparlanmanız çocuklar için en önemli yardımlardan biridir. Yaşadıklarınızla baş etmek için mümkünse kendinize de zaman ayırın ve sağlığınıza dikkat edin. Yaşadıklarınızı yakınlarınızla paylaşın ya da diğer yetişkinlerle konuşun, gerekirse bir uzmandan yardım alın.

9 BİLGİ EDİNİN

Kendinize ve çocuklarınıza yardımcı olmak için yapabileceğiniz en iyi şeylerden biri de doğru kaynaklardan bilgi almaktır. Özellikle deprem sonrasında yapabileceklerinizle ilgili olarak çocuğunuzun okulunda sizlere verilecek bilgileri lütfen uygulayın. Çocuklarınızla ilgili danışmak istediğiniz bir konu olduğunda yine okul rehberlik servisinden yardım alın.

10 UZMANA BAŞVURUN

Çocuğunuz deprem sonrasında aşırı panik olma, ağlama nöbetleri, sürekli uyku sorunları ya da yoğun davranış sorunları gibi tepkiler gösteriyorsa, bir ruh sağlığı uzmanına ihtiyacı olabilir. Özellikle, deprem gibi travmatik bir olay yaşayanlara sunulan psikososyal destek, çocuklarınıza yardımcı olabilir. Bu gibi durumlarda okul rehberlik servisine ya da ruh sağlığı uzmanlarına başvurun.

meb.gov.tr

Mbështetja e Aftësive Psikosociale të Studentëve

3. Përmbajtje kursi me mbështetje për gjuhën e shenjave për nxënësit me nevoja të vecanta i janë shtuar portalit EBA. *

*Janë përgatitur më shumë së 400 veprimtari mësimore në disiplina të ndryshme

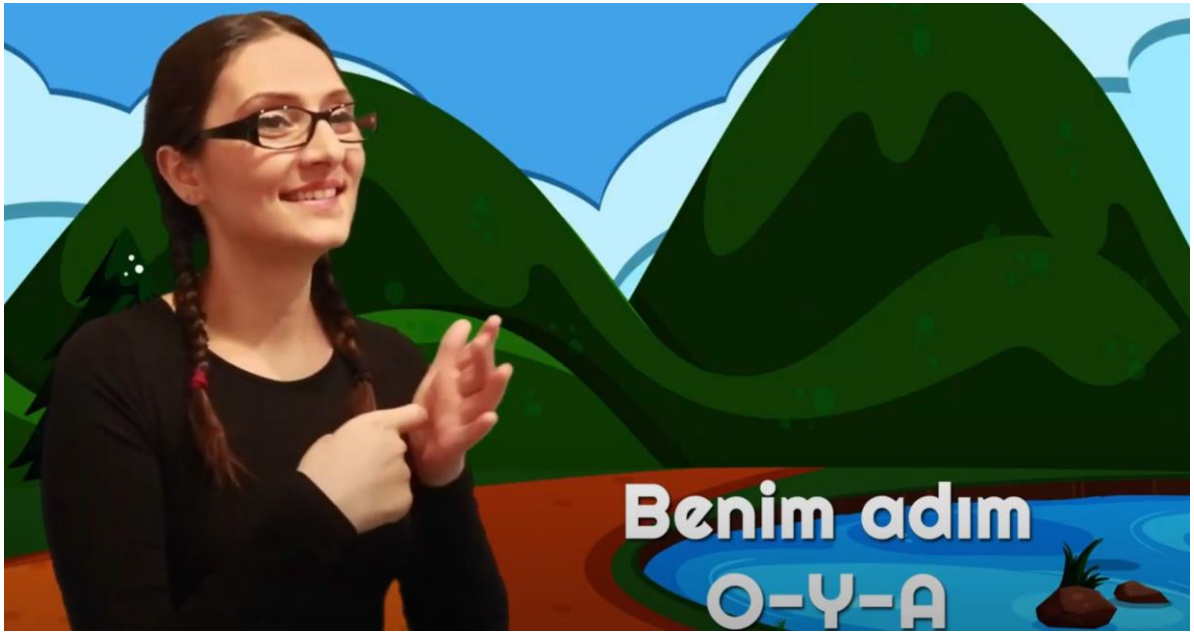

Mbështetja e Aftësive Psikosociale të Studentëve

4. Gjatë periudhës së pandemisë është zhvilluar dhe bërë publik një aplikacion mobile.

Tani ai është i disponueshëm edhe për nxënësit me nevoja të veçanta dhe familjet e tyre.

Mbështetja e Aftësive Akademike dhe Psikosociale të Studentëve përmes Arsimit në Distancë

Për më shumë informacion mbi punën e Ministrisë së Arsimit Kombëtar:
Özer, M. (2020). Educational Policy Actions by the Ministry of National Education in the times of COVID-19

Dr. H. Eren Suna
Ministria e Arsimit Kombëtar, Republika e Turqisë
erensuna@meb.gov.tr, herensuna@gmail.com

PYETJE&PËRGJIGJJE

Drejtojani pyetjet tuaja

Eren Suna, MoNE, Turkey

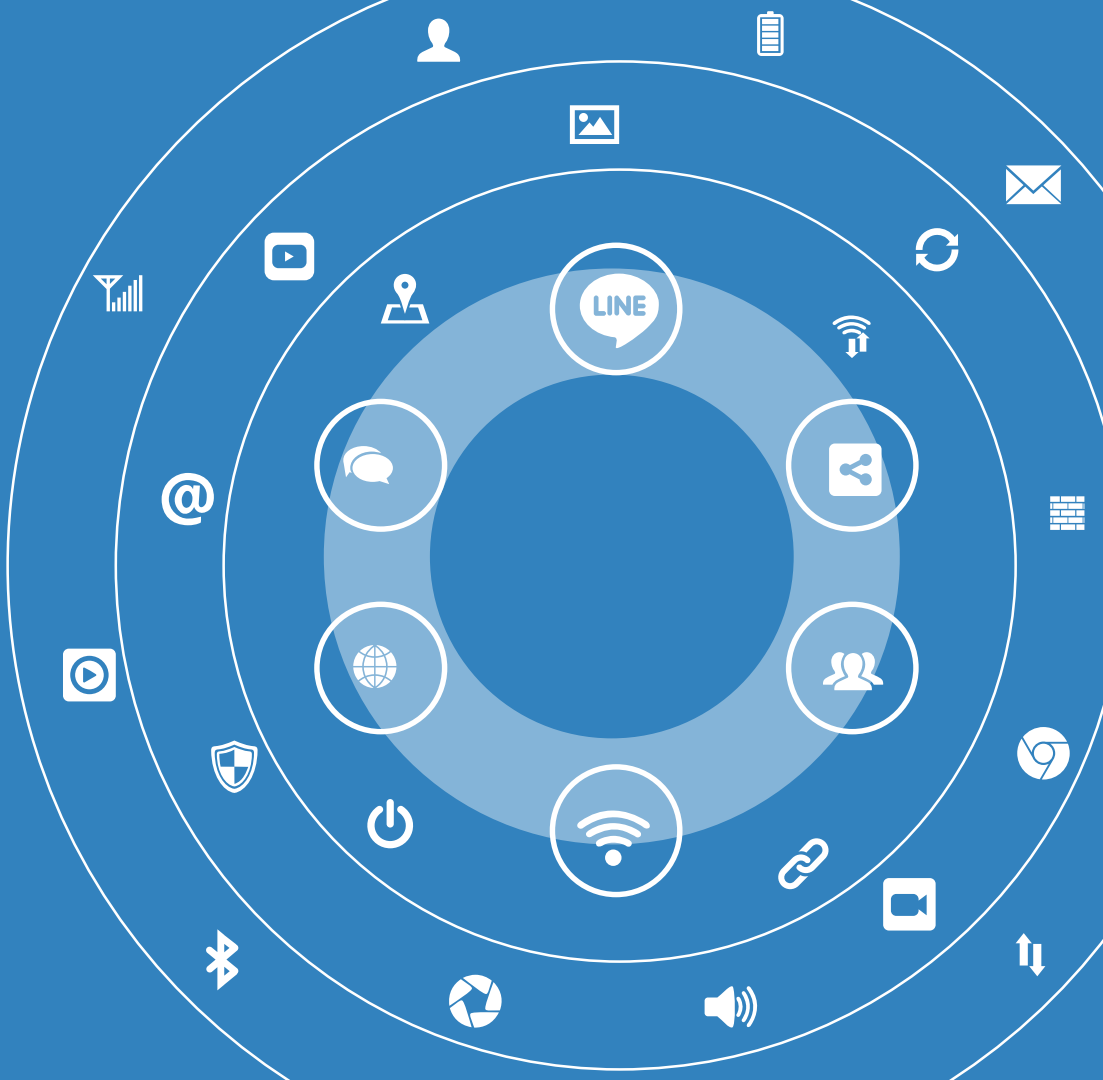

Webinari i Ardhshëm Shumëgjuhësh & Lajme

23/06 Rikonceptimi i rolit të mësimit dixhital dhe sigurimit të aftësive dixhitale në vendet e Europës Juglindore dhe Turqi, nisma dhe instrumente të BE-së

Mësimi Dixhital në Distancë në kushtet e Covid 19 në vendet pranë BE-së dhe ato të Azisë qendrore – një rrugë drejt së ardhmes?

Çmimi ETF për Inovacionin & Aftësitë
Praktika inovative në mësimdhënie dhe mësime për zhvillimin e aftësive dixhitale

Faleminderit!

Ju lutemi të shprehni mendimin tuaj duke plotësuar formularin (kërkon vetëm një minutë) – shikoni lidhjen në chat